

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Josef Rauwolf
Název práce: Spojené státy a Írán - Íránská jaderná dohoda

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):
PhDr. Jan Hornát, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Autor se zabývá dlouhodobějším vývojem vztahů mezi Spojenými státy a Íránem s důrazem zejména na období po americké intervenci v Iráku v roce 2003 a snahy mezinárodního společenství ukončit údajný jaderný program Teheránu. Práce se dle autora zaměřuje „především na období prezidenta Baracka Obamy a jeho administrativy“ (str. 4) a jejím cílem „je zanalyzovat americkou a íránskou pozici v regionu a vůči jadernému programu především a potvrdit hypotézu, že pouze diplomatické řešení problému bylo vhodné, jak z pohledu obou aktérů, tak stability v regionu.“ (str. 4). Jak vypovídá i široce pojatý název práce, autor se snaží o relativně obsáhlý popis chronologie událostí, které definovaly vztah USA-Írán v druhé polovině 20. století. Práce poskytuje rozsáhlé zasazení do kontextu, a to jak z hlediska geopolitického vlivu Íránu v regionu Blízkého východu, Íránské reakce na americkou invazi do Iráku, Íránské pozici ve světové energetice atd. K samotnému „tématu“ práce – tedy jaderné dohodě a Obamově administrativě, se autor dostává až v druhé polovině práce a zejména v poslední kapitole, která poměrně zkratkovitě popisuje vývoj jednání a pozic aktérů.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Zvolené téma je velmi aktuální a kontext vzniku dohody JCPOA a cesta k jejímu podpisu je nutná k pochopení možných konsekvencí odstoupení od této dohody. Předložená práce sice tento kontext strukturovaně předkládá, ale u bakalářské práce se předpokládá trochu více tvůrčí práce. Ve svém výsledku je práce nenáročným popisem vztahů Íránu a USA, založeném zejména na sekundárních zdrojích a s minimální vlastní analýzou. Práce není ukotvená teoreticky a autorova snaha o definici svého metodologického přístupu („Metodou, kterou jsem zvolil při práci, byla analýza informací, jejich vzájemná komparace a konfrontace, vyvození určitých tezí a argumentů, které jsem později spojil při konfrontaci s mojí hlavní pracovní tezí, což je zachyceno v závěru práce.“ – str. 7) je spíše z nouze ctnost.

Ačkoliv autor překládá určitou hypotézu (viz výše), k jejímu potvrzení v textu práce se nijak neodkazuje a nepoužívá žádné nástroje, které by mu pomohly tezi ověřit. Nabízela by se zde například aplikace teorie her, či alespoň jednoduchá SWOT analýza. Ačkoliv autor v závěru tvrdí, že se mu „podařilo potvrdit hypotézu, že vojenské řešení jaderného problému a konflikt nebyl vhodným řešením, a že diplomatické jednání a řešení nejenže bylo lepší, ale bylo i reálně jediné možné.“ (str. 50), čtenáři není vůbec jasné, jak bylo tohoto „potvrzení“ dosaženo. Osobně s hypotézou ve věcné rovině samozřejmě souhlasím, ale jak můžeme vědět, že z dlouhodobého hlediska by nebyla vojenská konfrontace lepší variantou než diplomatické řešení? Po vypršení JCPOA totiž bude situace v podstatě stejná, jako byla před rokem 2015.

Práce sice je logicky strukturována, ale pokud by se chtěl autor zaměřit více do hloubky na jadernou dohodu, jak bychom předpokládali od názvu práce, zbytečně si plýtvá místem v uvedení čtenáře do kontextu (kapitoly 1, 2 a 3). Práce zároveň často odbíhá k tématům, které sice jsou důležité pro vznik JCPOA, ale spíše nepřímou, a tak odvracejí pozornost autora i čtenáře od substantivnější analýzy a práce ztrácí na koherenci.

Z množství a kvality zdrojů, které byly použity pro sepsání práce je znát, že si autor dal velkou práci s rešerší pro tento text. Mám jen výhrady k některým použitým dokumentům ze serveru *YouTube*, jako např. „The Truth Behind The Iran Nuclear Talks“, z kanálu *Journeyman Pictures* – tento občas vyhledává konspirační témata, a tak je nutné si získané informace raději ověřovat i z jiných zdrojů.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je psána jasným jazykem; gramatických chyb je zde minimum (např. str. 50 „...Spojené státy neprozřetelně dostaly do špatné situace v Iráku, který nejen že vystavily iránskému vlivu, ale sami (*sic*) se tím staly „rukojmími“ Teheránu.“); drobné množství překlepů (např. str. 44 „Zaprvé byla velmi důležitá výše zmíněna změna rétorika (*sic*) vůči režimu i Íránu...“; str. 42 „...Hasan Rúhání přesvědčivě vyhrál prezidentské volby, a tím bylo posílena (*sic*) pozice reformních politiků...“); smlouva NPT je často psána jako NTP (str. 44); poznámkový aparát je sjednocený, jen na některých stranách je jiné řádkování v poznámkách pod čarou (str. 41, 35, 33 aj.).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Jak již bylo zmíněno výše, práce je spíše přehledovým textem a kvalitním kompilátem ze sekundárních zdrojů. Autor si nezvolil originální teoreticko-metodologický přístup, ani příliš neprezentuje vlastní analytické pohledy na téma. Za slabou stránku tedy považuji zejména nejasnost ohledně přidané hodnoty práce, formulaci hypotézy, kterou autor nesystematicky „potvrzuje“ jen povrchovou analýzou. Za silnou stránku považuji použití značného množství zdrojů a rešerší, na který je práce založena. I přes tyto výhrady se jedná o lepší průměr v porovnání s jinými pracemi.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1.) Donald Trump dostal svého volebního slibu odstoupit od JCPOA – způsobí toto rozhodnutí rozkol v transatlantických vztazích? Proč se Evropa chce dohody i nadále držet?
- 2.) Jak může americké odstoupení od JCPOA vnímat Severní Korea?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku C či B.

Datum:

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.